

Beste leerkracht,

Binnenkort gaat u met uw klas naar de danstheatervoorstelling “ZOZOÖFZO” van collectief dOft. Spannend!

We erkennen het belang van een goede omkadering in de klas. De voorstelling is immers toegankelijk voor een jong publiek, maar daarom niet hapklaar. Deze lesmap kan u helpen het theaterbezoek nog aangenamer en interessanter te maken voor uw leerlingen én voor uzelf. Hier vindt u achtergrondinformatie en verschillende invalshoeken om over de voorstelling te praten. De belangrijkste vuistregel voor het kijken naar de voorstelling: probeer niet alles te begrijpen en kijk met een open blik. DUMMIES is geen kant-en-klaar-verhaaltje, maar een echte belevenisvoorstelling.

Het doel van een goede voorbespreking en de creatieve prikkelopdrachten is de leerlingen nieuwsgierig en betrokken maken en ze met een toepasbaar referentiekader naar de voorstelling laten kijken. Ook de nabespreking is erg belangrijk. Daarin verwoorden de leerlingen hun eigen kijkervaring en ontdekken ze de denkbeelden van hun klasgenoten.

We hebben **enkele creatieve opdrachten gecreëerd rond de voorstelling**. We raden sterk aan om hier enkele van te spelen in de klas ter voorbereiding.

We zijn altijd heel benieuwd naar de reacties op de voorstelling. U kan uw bedenkingen (eventueel naar aanleiding van de nabespreking) altijd kwijt op de website (www.doft.be).

We wensen u een aangename voorstelling.

Tot binnenkort!

Over de ongeschreven regels van onze doe-het-zelf maatschappij

Ons sociaal leven zit vol **ongeschreven regels**. In de rij staan als je wacht, trakteren als je jarig bent, 'gezondheid' zeggen als iemand niest... Het lijkt allemaal vanzelfsprekend.

In DUMMIES zien we twee individuen die deze regels niet kennen, maar wel terechtkomen in situaties waarin ze nuttig kunnen zijn. Enkel hun instinct rest nog. En dat zou wel eens voor pijnlijk grappige situaties kunnen zorgen... Ze hebben evenveel kans om elkaar te begrijpen. Of botsen ze juist in hun onwetendheid. DUMMIES is relevant, herkenbaar en toont op een speelse manier de absurditeit van onze gewoontes. Ze geven ons een aparte kijk op wat wij als 'normaal' beschouwen.

Een **indrukwekkende, acrobatische en humoristische dansvoorstelling** waarbij twee dummies de klungeligheid van onze doe-het-zelf maatschappij laten zien.

DUMMIES is een mix van dans en theater. De voorstelling is dan ook gemaakt door collectief dOft (uitgesproken als 'd of t'). Het publiek kan nooit met zekerheid zeggen of het nu een dans- OF een theatervoorstelling is. Is deze voorstelling geschreven met D(ans) of T(heater)? Vandaar de naam collectief dOft.

Wilt u de leerlingen warm maken voor DUMMIES? Kijk dan zeker naar **de trailer** (zie verder: "DUMMIES in beeld" pagina 11). Of **speel enkele creatieve opdrachten vanaf pagina 5.**

DAAR GAAN WE HEEN!

Vorbereiding in de klas

Wat u beter niet doet:

- Helemaal niets doen... De leerlingen moeten minstens een context meekrijgen van wat ze gaan te zien krijgen.
- De verwachtingen van de leerlingen zelf invullen door op elke vraag een concreet antwoord te geven. Laat uw eigen verwachtingen geen maatstaf zijn. Het is de bedoeling dat de leerlingen nieuwsgierig en enthousiast worden om te komen kijken. Hoe meer ze zelf kunnen ontdekken in de voorstelling, hoe beter.
- Tijdens de schoolvoorstelling zelf koffiepauze houden.
- Een overhoring op punten geven over de voorstelling.

Wat u beter wel doet:

Voor u met uw leerlingen richting het cultuurcentrum trekt, is het belangrijk om even stil te staan bij de voorstelling. Hang een **poster** (verkrijgbaar in het cultuurcentrum of stuur mailtje naar info@dofb.be) op een zichtbare plek in de klas en geef aan dat jullie binnenkort naar deze voorstelling gaan. Je kan ook altijd samen met de leerlingen de **website** (www.dofb.be) eens bekijken om de werking van het collectief te leren kennen.

Enkele voorbeeldvragen:

POSTER

- Wat zie je allemaal op de poster? Hoeveel mensen staan er op de poster? (*Er komt een been piepen, iemand zit op een ongewone manier op een stoel...*)
- Vind je de poster aantrekkelijk/grappig/...? Zou je uit jezelf naar de voorstelling gaan kijken wanneer je deze poster zou zien? Waarom wel (of waarom niet)?

TITEL

- Zonder achtergrondinformatie: Wat vertelt de titel volgens jullie. Wat voor thema's zouden in deze voorstelling besproken worden?
-
- Kennen jullie de '... voor dummies' boeken? Zou het iets met de voorstelling te maken kunnen hebben en op welke manier?

THEMA

- Kan je zelf nog ongeschreven regels bedenken? TIP: geef eerst enkele voorbeelden: In de rij staan als je wacht, 'gezondheid' zeggen als iemand niest, opstaan in de bus/trein voor oudere mensen, dank u zeggen als je een cadeau krijgt, hand voor je mond houden als je geeuwt...
- Zijn er regels die je zelf zou schrappen of aanpassen uit het dagelijkse leven?

- Wat is lichaamstaal? Geef/toon een paar voorbeelden. Zegt lichaamstaal meer of minder dan gesproken taal?
- Heb jij gekke gewoontes?

GEZELSCHAP

- Wat is lichaamstaal? Geef/toon een paar voorbeelden. Zegt lichaamstaal meer of minder dan gesproken taal?
- Heb je muziek nodig om te dansen? Zou men ook op woorden kunnen dansen?
- Collectief dOft (uitgesproken als 'd of t'): wat zegt deze naam jullie? Waarom zou het gezelschap voor deze naam gekozen hebben? Welke associaties maak je met d of t?
- Heb je ooit al eens iets gezien met zowel dans als theater?

Kernwoorden

In DUMMIES zien we twee personen die volledig vrij zijn van kennis, regels en gewoontes. Ze staan in een soort van labo waarbij ze objecten die wij herkennen een nieuwe, eigen bestemming geven. Ze leven in hun eigen wereld vol creativiteit, vrijheid en speelsheid. Tot er een mens - een object met een eigen wil – arriveert en een wereld introduceert die wij tegenwoordig eerder zullen herkennen als een wereld vol (ongeschreven) regels, richtlijnen, orde en verwachtingen. De wisselwerking tussen vrijheid en beperking begint en evolueert naar een pijnlijke en humoristische botsing van twee werelden, die eigenlijk best wel wat van elkaar kunnen leren.

Geef een paar **KERNWOORDEN** van de voorstelling mee:

- DUMMIES is een ode aan onze **creativiteit en speelsheid**. *Wat kunnen we leren van anderen? Hoe kunnen we hiervoor open staan, ook al lijkt het ons vreemd?*
- DUMMIES toont ons dat kennis relatief is: wanneer weet je echt iets? Is het ooit al eens gebeurd dat je liever iets niet had geweten? Is het fijn om iets niet te weten?
- DUMMIES is een woordeloze voorstelling met dans, theater en acrobatie. Er is in de voorstelling een mooie cross-over gemaakt van deze dans en theater in één eigen taal. Men mag dus niet uitgaan van de 'klassiekere' benadering van dans en theater.

Het zou geweldig zijn als u de omkadering in de klas intuïtief kan benaderen: minder nadruk op uitleggen/duiden/argumenteren en meer op vragen/aanvoelen/inleven. Het belangrijkste onderdeel is de gedeelde beleving: samen de voorstelling ervaren.

Creatieve prikkelopdrachten

Met enkele creatieve prikkelende opdrachten willen we de leerlingen zelf actief aan het werk zetten. Zo kunnen ze hun verwachtingen omzetten in beelden door middel van hun eigen creativiteit. Durf binnen je eigen structuur een stap opzij te zetten en je te laten verrassen. De uitkomst is onvoorspelbaar. We willen ook de sociale vaardigheden van de leerlingen versterken: de leerlingen leren elkaars werk en ideeën te respecteren en samen in groep te werken.

OPDRACHT 1: “Verbeelding”

Benodigheden: Objecten uit de klas (stoel, balpen, brooddoos, krijtje, boekentas, lat...)

Het spel: Plaats vooraan in de klas een voorwerp, bv. een stoel. Iedereen weet meteen dat die stoel om op te zitten is. Maar wat als een stoel nog andere functies zou hebben? Als je er niet alleen op zou kunnen zitten? Laat een leerling naar voren komen en een nieuwe functie voor de stoel bedenken. Hij/zij beeldt dit uit zonder woorden.

De andere leerlingen raden wat de nieuwe functie is (voorbeeld: je kan een stoel ook gebruiken als tennisraket, broodrooster, wasdraad, zwemband, auto...). Als de nieuwe functie geraden is, komt de volgende leerling en doet er iets anders mee. Probeer minstens 10 nieuwe ‘functies’ te geven aan het object. Herhaal dit met verschillende objecten.

Gesprek: We zijn zo gewoon om onze dagelijkse objecten te gebruiken op één manier, dé manier. Een stoel is om op te zitten, stoelen horen bij een tafel, uit een glas moet je drinken... Maar elk object kan nog zoveel meer zijn. Laat de leerlingen zelf ontdekken hoeveel functies één object zou kunnen hebben.

OPDRACHT 2: Wie is de dummie?

Benodigheden: /

Het spel: Drie leerlingen komen naar voren en zetten zich naast elkaar, elk op een stoel. De leerkracht zal aan de drie leerlingen een woord influisteren. Twee van de drie leerlingen krijgen eenzelfde woord ingefluisterd, de derde leerling krijgt ‘dummie’ ingefluisterd. ‘De dummie’ is de persoon die niet weet waarover gesproken zal worden. Vervolgens beginnen ze een gesprek over een bepaalde onderwerp, waarbij ze elk om beurt één zin moeten vertellen over dat woord, maar op zo’n manier dat ze het de dummie zo moeilijk mogelijk maken om te raden waarover het gesprek gaat. De dummie moet zo goed mogelijk proberen mee te praten over het bepaalde onderwerp zonder door de mand te vallen.

Na een gesprek van ongeveer 2 minuten moet de klas raden wie ‘de dummie’ was. De dummie zelf probeert te raden welk woord de twee andere leerlingen hadden gekregen.

Categorieën: beroepen (kapper, dokter, kleermaker, dierenarts, advocaat...), hobby (tennissen, toneelspelen, ballet dansen, tekenen, gitaar spelen...), dieren (giraf, olifant, haai, octopus, leeuw, uil...).

Testvoorbeeld bij categorie beroep: 'dokter'.

Leerling 1	'waar je af en toe naartoe moet';
Leerling 2	'waar je liever niet komt';
De dummie	<i>Poging om mee te praten</i>
Leerling 1	'Het kan zowel een man als een vrouw zijn';
Leerling 2	'We gaan er naartoe als we ons niet goed voelen';
De dummie	<i>Poging om mee te praten</i>
Leerling 1	'Elk dorp heeft er eentje'
Leerling 2	'Meestal in het wit, maar niet altijd'.
De dummie	<i>Poging om mee te praten</i>

OPDRACHT 3: Zonder woorden vertellen:

Benodigheden: /

Het spel: De leerkracht fluistert een object/handeling/een klein verhaaltje in het oor van leerling A. Deze probeert dit object of deze handeling zo goed mogelijk uit te beelden. Er mogen hierbij geen woorden en geluiden gebruikt worden. De anderen proberen te raden wat er uitgebeeld wordt. De leerling die het als eerste juist raadt, mag als volgende aan de beurt. Probeer de nadruk te leggen op het fysiek uitbeelden.

Mogelijke opdrachten:

- Objecten: koffiemachine, borstel, radio, bed
- Je bent je boterhammen thuis vergeten.
- Je bent een koe die in de wei staat.
- Je maakt zandkastelen op het strand.
- Je zit in een auto die heel snel gaat.
- Je hebt je overslapen.
- ...

De leerkracht kan als afsluiter woordeloos een iets langer verhaal uitbeelden. De kinderen moeten raden wat er is gebeurd.

Gesprek: Kan je ook verhalen vertellen zonder woorden te gebruiken? Dit gebeurt namelijk in de voorstelling.

OPDRACHT 4: “Hoop-op-een-verkoop!”

Benodigdheden: Objecten uit de klas (stoel, balpen, brooddoos, krijtje, boekentas, lat...)

Het spel: Eén van de leerlingen komt naar voren en krijgt 1 minuut om het object te verkopen door het een geheel andere naam en functie te geven dan waarvoor het bedoeld is. Een stoel wordt een raket, een balpen wordt een magische verdwijnstok... Alles is mogelijk. Laat je inspireren door de vorm, textuur, kleur...

Na het verkooppraatje van een minuut, mag de klas beslissen of ze het object zouden kopen of niet. Wie overtuigt is van dit nieuwe object steekt zijn hand in de lucht. Herhaal dit met telkens een andere verkoper. Wie uiteindelijk het meeste handen/stemmen had verzameld, had het origineelste object.

OPDRACHT 5: Choreograferen kun je leren.

Benodigdheden: /

Spel: We gaan samen met de klas een choreografie maken, gebaseerd op enkele ‘ongeschreven regels’. Je zou het ook eerder als een ‘spel’ kunnen zien. We geven enkele voorbeelden, maar voel zeker de vrijheid om samen met de klas deze verder uit te breiden.

Een leerling komt naar voren en wordt ‘de dirigent’. Hij/zij zet telkens de aanzet en ‘bestuurt’ de rest van de klas. De volgende regels zijn geschreven vanuit het perspectief van de dirigent.

Regel 1: Als ik geeuw, moet iedereen zijn hand voor de mond houden.

Regel 2: Als ik ga zitten, moet iedereen rechtstaan.

Regel 3: Als ik rechtsta, mag iedereen terug gaan zitten.

Regel 4: Als ik nies, zegt iedereen ‘gezondheid’

Regel 5: Als ik naar jullie wuif, wuiven jullie terug

Regel 6: Als ik iets geef (de beweging van handen naar voren uitsteken), zegt iedereen ‘dank u’.

Regel 7: Als ik praat, dan moet iedereen de vinger op zijn lippen leggen?

Regel 8: Als ik een boek vasthoud/uitbeeld met mijn handen, dan steekt iedereen zijn vinger in de lucht.

Regel 9: ...

Als alle regels geïntroduceerd zijn, kan je nu variëren in tempo. Soms snel, soms traag. Je zal zien dat er zo een hele choreografie ontstaat. Door bepaalde regels kan je gemakkelijk samen met de klas een choreografie creëren.

EXTRA: de leerlingen werken in kleinere groepjes (3 of 4) aan een eigen ‘etiquette’-choreografie, waarin enkele etiquette-regels zullen worden uitgebeeld in een vaste volgorde/choreografie. Laat ze even nadenken over mogelijke bewegingen bij onderstaande acties:

- Eten met de mond toe.
- Onderbreken als iemand iets vertelt.
- Bij het geeuwen geen hand voor de mond.
- Bij het niezen geen gezondheid zeggen.
- Voorsteken in de rij.
- Bellen aan tafel.
- Geen dankjewel zeggen als je iets krijgt

Geef ze even de tijd om de bewegingen in een vaste volgorde te zetten. De leerlingen kunnen achteraf de choreografie tonen aan de rest van de klas.

OPDRACHT 6: ...voor dummies

Benodigdheden: Een wit papier. Krijtjes/kleurtjes/stiften...

Opdracht: Ken jij de 'voor dummies'-boeken? Je mag zelf de nieuwe cover van een 'voor dummies'-boek ontwerpen geïnspireerd op wat je in de voorstelling zag. Je mag ons altijd 'jullie boekcover' bezorgen. Adres dOFt: Toekomststraat 4, 3010 Leuven. Wij sturen als bedanking een persoonlijke video voor jouw klas. Laat zeker jullie adres weten!

Nabespreking

Hoe bespreek je DUMMIES achteraf in de klas?

Met een nagesprek willen we graag de leerlingen de kans geven om hun 'kijkervaring' te delen met de klas, elkaars kritiek en opmerkingen te horen en elementen in de voorstelling te ontdekken die je zelf misschien niet had opgemerkt. Door erover te praten, leren leerlingen hun emoties uiten, hun eigen mening formuleren en begrip opbrengen voor de mening van anderen.

Misschien moet uw openingsvraag bij een klasgesprek niet zijn: 'En? Wie vond het leuk?' Het nadeel van zo'n openingsvraag is dat de leerlingen meteen een oordeel over de voorstelling moeten innemen. Het nagesprek zou kunnen beginnen met een feitelijke beschrijving van het stuk, zodat ze vooral bezig zijn met wat ze eigenlijk hebben gezien. Dikwijls worden in een nabespreking zoveel dingen duidelijk, dat de leerlingen achteraf een veel preciezer antwoord kunnen geven over wat ze voelden en dachten tijdens de voorstelling en wat ze er uiteindelijk van vonden.

Hieronder vindt u enkele **voorbeeldvragen** die **als leidraad** kunnen dienen voor het bespreken van de voorstelling. We vertrekken vanuit zeer algemene vragen over de voorstelling en gaan steeds specifieker in op bepaalde aspecten. Kies er gerust enkele uit die u het meest relevant acht.

VRAGEN:

▪ Algemeen

- Hoeveel dansers/acteurs stonden er op het podium? Zou je hen eerder dansers, toneelspelers of acrobaten noemen? *(opmerking: de meerderheid zal waarschijnlijk kiezen voor 'dansers', maar toch zijn het ook spelers: het is interessant om de leerlingen dit uit te leggen: de voorstelling is niet dans, noch theater, maar iets tussenin.)*
- Hoe oud denken jullie dat de spelers zijn?
- Hoe waren ze gekleed? En waarom zouden ze gekozen hebben voor dit kostuum? *(opmerking: de kledij van de dummies verschilt van de kledij de 'persoon'. Ze heeft op een gegeven moment ook iets geel aan).*
- Welke momenten herinner je je allemaal?
- Hoe zag het decor eruit?
- Hoe begint de voorstelling?
- Hoe eindigt de voorstelling?
- Probeer de voorstelling te omschrijven in drie woorden.
- Beschrijf de spelers: uiterlijk, karakter, dansstijl, spreekwijze...
- Wat soort muziek/soundscape werd er gebruikt?

▪ DUMMIES

- Welke objecten zag je allemaal toekomen?

- Van wie denk je dat de objecten zijn? Waarom?
- Wie waren de twee dummies? Hoe wist je dat?
- Wat zou jij doen als je in zo'n ruimte met twee dummies arriveert?
- Vond je de muziek passen bij de bewegingen?

▪ Dans of theater?

- Vond je DUMMIES eerder een dans-, theater- of circusvoorstelling?
- Wat kan je zeggen over hun dansstijl? Kon je genieten van de dans?
- Had de dans betekenis/ een verhaal voor jou of vond je het genoeg om naar de dans op zich te kijken?
- Miste je tekst/gesproken woord?
- Heb je ooit al eens iets gelijkaardigs gezien?

▪ Interpretatie

- Voldeed de voorstelling aan je verwachtingen? Waarom wel/niet?
- Voelde je je betrokken bij de voorstelling?
- Mocht de voorstelling voor jou nog iets langer duren of liever minder lang?
- Vond je het een klassieke voorstelling of eerder vernieuwend?
- Zou je deze voorstelling aanraden aan leeftijdsgenoten? Waarom zou je dat doen?
- Welke momenten zijn je het beste bijgebleven?
- Welke emoties riep het stuk op? Hoe voelde je je achteraf?
- Wie heeft er genoten van de voorstelling. Wie niet?

Mocht de klas of u nadien nog met vragen zitten, mag u ons altijd mailen (info@doft.be).

Wie zijn wij?

Over collectief dOft

Gecombineerd, is dat met een d of een t?

Collectief dOft – uit te spreken als ‘d of t’, met de d van dans en de t van theater – creëert voorstellingen met eigen spellingsregels. Net zoals je je soms afvraagt of een woord geschreven is met een ‘d’ of een ‘t’, kan het publiek twijfelen bij een dOft-voorstelling over de exacte discipline: is het nu dans of theater? Collectief dOft is een dynamisch, ambitieus, Leuvens danstheatergezelschap en maakt verrassende en uitdagende voorstellingen voor kinderen, jongeren en volwassenen.

Meer achtergrondinformatie over het gezelschap en de makers/spelers van DUMMIES kan je lezen via [dOft | wie-wat-hoe](#)

Productiegegevens

Concept & choreografie: Piet Van Dycke
Dans & spel: Julia Van Rooijen, Georgia Begbie, Piet Van Dycke
Eindregie & muziek: Jonas Vermeulen
Scenografie: Menno Boerdam
Vooronderzoek: Diarmuid Armstrong, Laetitia Janssens, Seppe Bauters
Dramaturgisch advies: Marie Peeters
Productie: Collectief dOft
Coproductie: HET LAB Hasselt
Productieleiding: Sam Cunningham
Techniek: Daan tytgat, Maarten Brants, Anton Spiessens
Verkoop & spreiding: Martine Van Autrijve, Koortzz
Met dank aan: deRUIMTE, 30CC en PLAN

Recensies/reacties

“DUMMIES is eigentijds, zorgvuldig, doordacht en mathematisch van vorm. Maar geplaatst in een context met voor iedereen herkenbare elementen. Piet weet hierdoor zijn publiek een entree te verschaffen om de abstractie van een kunstvorm als dans associatief en persoonlijk te ervaren.”

- Annette Embrechts, recensente Volkskrant

“Piet creëert in DUMMIES een fris, eigen, fysiek vocabulair waarin hij acrobatiek, expressieve beweging en gevoel voor humor tot één geheel mengt.”

- Heleen Volman, voormalig artistiek leider Dansbrabant

“De ene scène volgt associatief op de andere, de ene keer lekker klungelig, de andere keer spitsvondig, steeds guitig rebels en fris tegendraads. Er zit veel schwung in de strakke dans en acrobatie. Het blijft spannend. En grappig.”

- Tuur Devens, De Theaterkrant: [Dummies \(8+\) door dOft – Theaterkrant](#)

DUMMIES in beeld

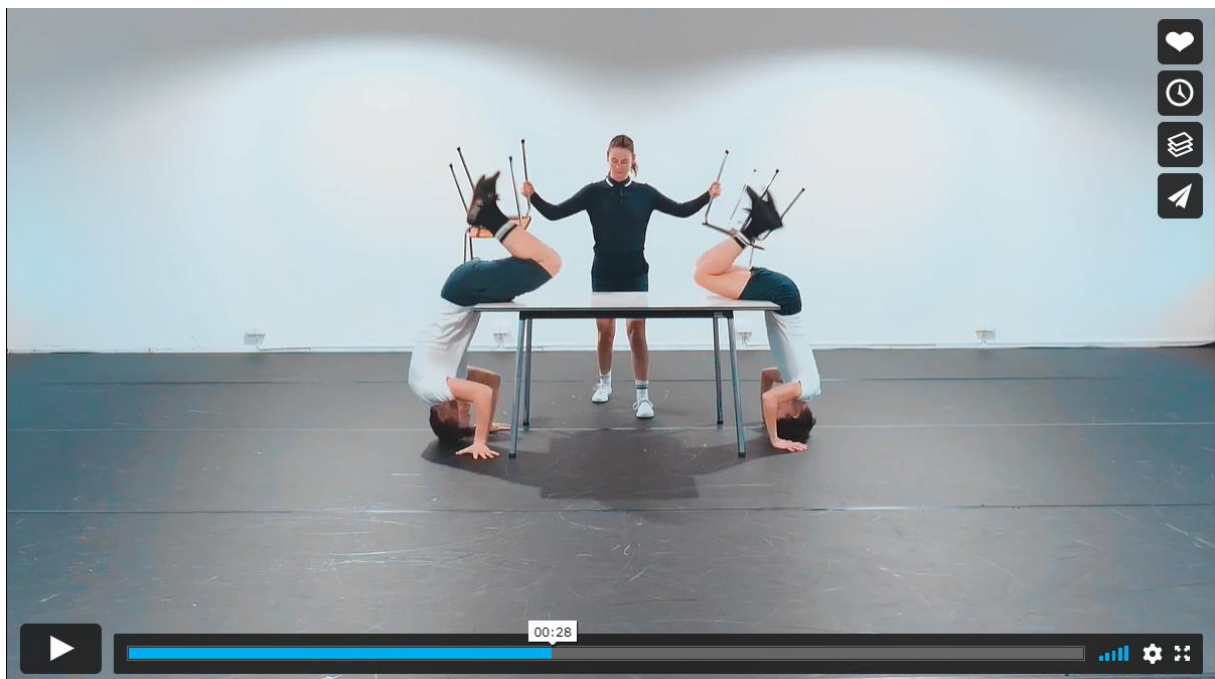
Trailer DUMMIES

AANRADER OM SAMEN MET DE LEERLINGEN TE KIJKEN!

Trailer DUMMIES: <https://vimeo.com/599710530>

Teaser DUMMIES

Teaser DUMMIES: <https://vimeo.com/498611154>

Korte impressie

Korte impressie: <https://vimeo.com/581853304>

Objecten voor DUMMIES

objecten voor DUMMIES: <https://vimeo.com/503810517>

Algemene info

Collectief dOFt vzw
Toekomststraat 4
3010 Leuven

info@dof.t.be
+32 (0) 491 08 75 57
www.dof.t.be

IBAN BE72 0017 9294 9616
BIC-code GEBABEBB
Ondernemingsnummer: 0658.939.905

Algemene leiding & planning/artistieke kern

Piet Van Dycke
piet@dof.t.be
+32 (0) 491 08 75 57

Productie, communicatie/artistieke kern

Sam Cunningham
sam@dof.t.be
+32 (0) 494 04 67 97

Zakelijke leiding/artistieke kern

Jonas Vermeulen
jonas@dof.t.be
+32 (0) 498 84 88 38

Actrice & maker/artistieke kern

Nele Vermeulen
nele@dof.t.be
+32 (0) 498 44 50 72

Techniek

Daan tytgat
daan@ddtproductions.be
+32 (0) 486 61 19 55

Verkoop

Koortzz
Martine Van Autrijve
martine@koortzz.be
<http://www.koortzz.be/>